

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA UMETNOSTNA ZGODOVINA V LETU 2020

Poročilo DPK SM za umetnostno zgodovino

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine – primerjava po letih.....	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020.....	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med ocenami.....	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020.....	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov	17
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	18
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	19
5.1	Zunanje ocenjevanje	19
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	19
6	Povzetek.....	20
6.1	Ocena uspeha kandidatov	20
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	20
6.3	Druge ugotovitve	20

Avtorja:

Anton Starc, glavni ocenjevalec za umetnostno zgodovino

dr. Metoda Kemperl, predsednica DPK SM za umetnostno zgodovino

Poročilo je potrdila DPK SM za umetnostno zgodovino na korespondenčni seji 30. 9. 2020.

Ljubljana, september 2020

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

c) **kandidate PM** predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit iz predmeta SM.

Okrajšava: kandidati PM.

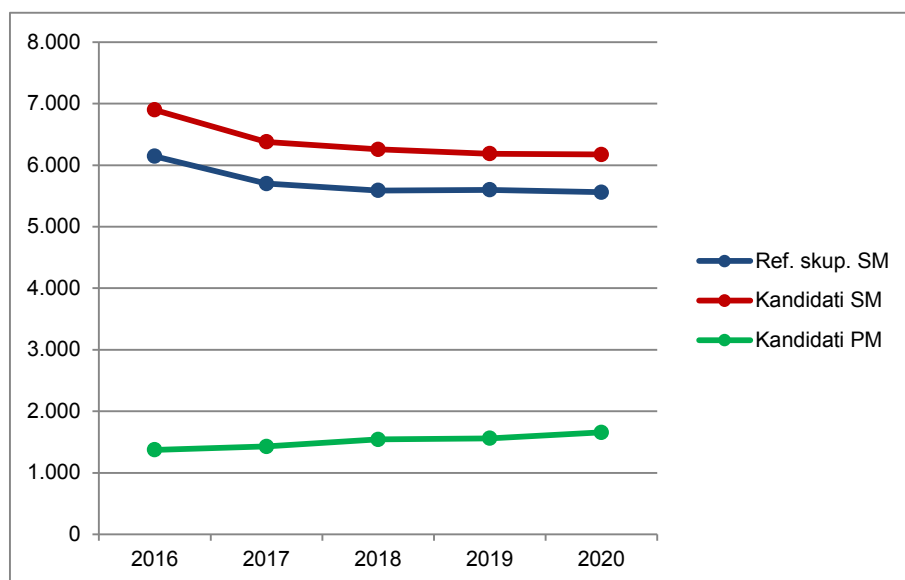
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2016 do 2020. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2016	6.145	6.899	1.373
2017	5.699	6.379	1.429
2018	5.589	6.255	1.544
2019	5.600	6.185	1.560
2020	5.560	6.173	1.657

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

Vir: Državni izpitni center, 2020

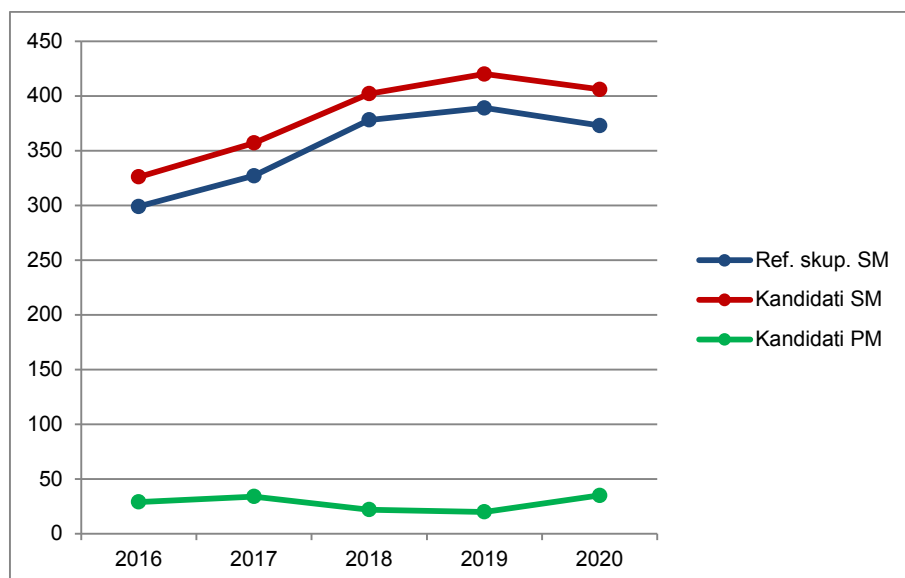
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali umetnostno zgodovino v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2016 do 2020. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2016	299	326	29
2017	327	357	34
2018	378	402	22
2019	389	420	20
2020	373	406	35

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

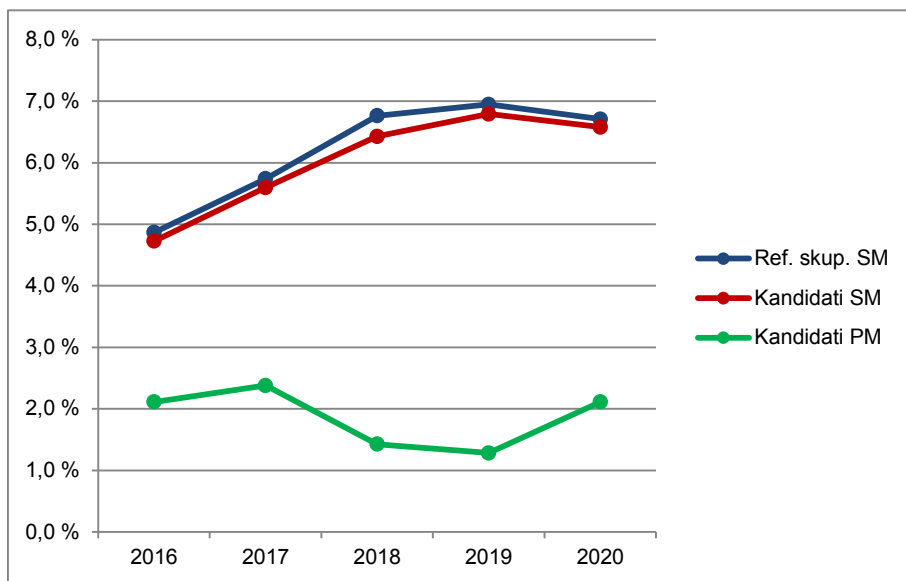
Vir: Državni izpitni center, 2020

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali umetnostno zgodovino (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2016 do 2020 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2016	4,9 %	4,7 %	2,1 %
2017	5,7 %	5,6 %	2,4 %
2018	6,8 %	6,4 %	1,4 %
2019	6,9 %	6,8 %	1,3 %
2020	6,7 %	6,6 %	2,1 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2016–2020

Vir: Državni izpitni center, 2020

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020

	Število	Delež
Splošna gimnazija	247	56,0 %
Klasična gimnazija	52	11,8 %
Gimnazija	299	67,8 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	0	0,0 %
Umetniška gimnazija	74	16,8 %
Strokovna gimnazija	74	16,8 %
Ref. skup. SM	373	84,6 %
Ostali SM	33	7,5 %
Kandidati SM	406	92,1 %
Kandidati PM	35	7,9 %

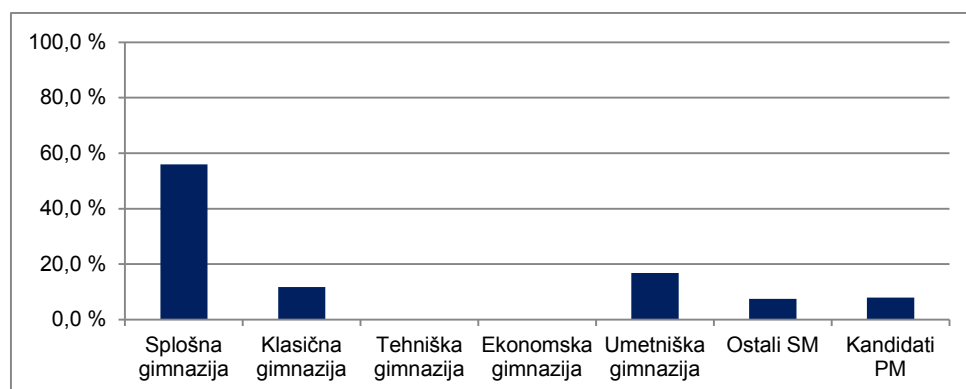
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020

Vir: Državni izpitni center, 2020

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri umetnostni zgodovini v spomladanskem izpitnem roku SM 2020 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

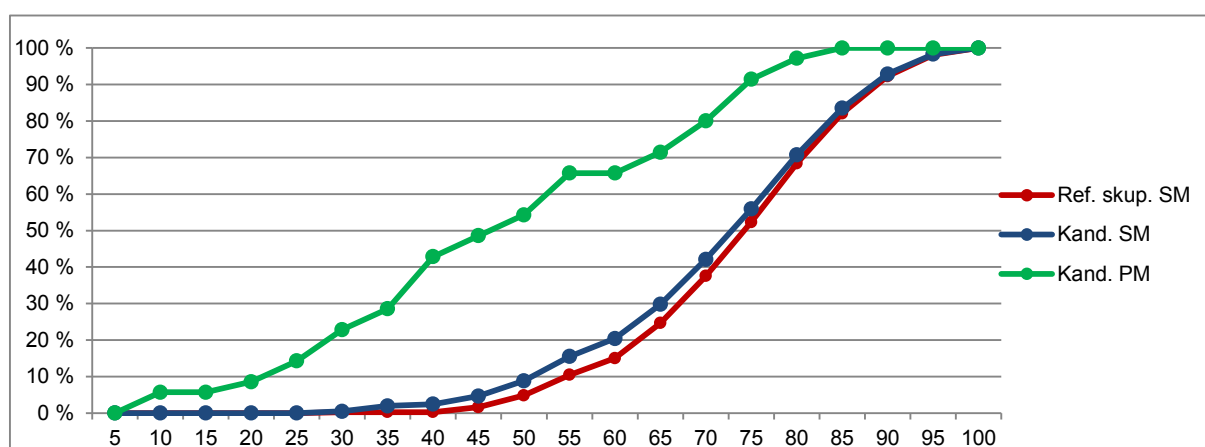
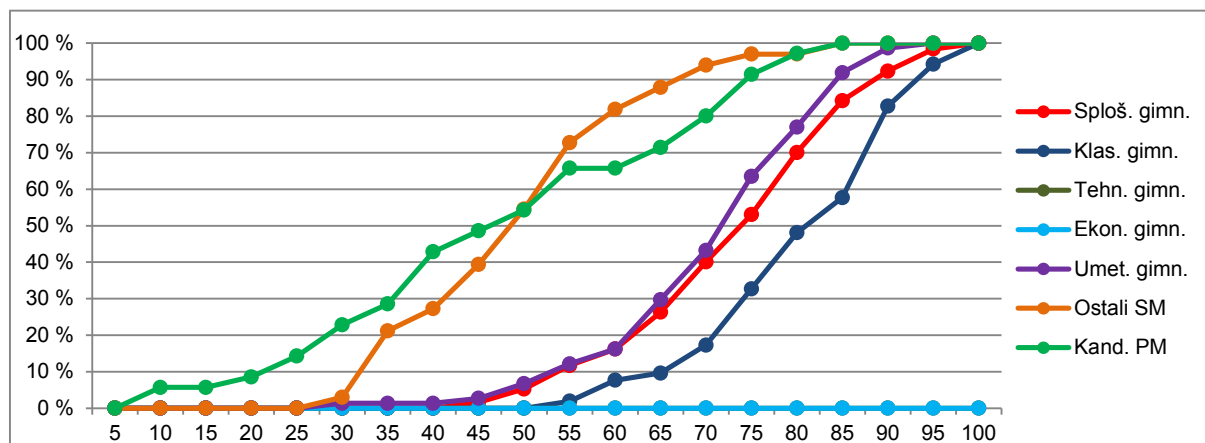
Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
26-30	0	0	0	0	0	1	1	1	2	1	3
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	2
36-40	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	5
41-45	4	0	4	0	0	1	1	5	9	4	2
46-50	9	0	9	0	0	3	3	12	17	5	2
51-55	16	1	17	0	0	4	4	21	27	6	4
56-60	11	3	14	0	0	3	3	17	20	3	0
61-65	25	1	26	0	0	10	10	36	38	2	2
66-70	34	4	38	0	0	10	10	48	50	2	3
71-75	32	8	40	0	0	15	15	55	56	1	4
76-80	42	8	50	0	0	10	10	60	60	0	2
81-85	35	5	40	0	0	11	11	51	52	1	1
86-90	20	13	33	0	0	5	5	38	38	0	0
91-95	15	6	21	0	0	1	1	22	22	0	0
96-100	4	3	7	0	0	0	0	7	7	0	0
SKUPAJ	247	52	299	0	0	74	74	373	406	33	35

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	6 %
15	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	6 %
20	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	9 %
25	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	14 %
30	0 %	0 %	0 %	-	-	1 %	1 %	0 %	0 %	3 %	23 %
35	0 %	0 %	0 %	-	-	1 %	1 %	0 %	2 %	21 %	29 %
40	0 %	0 %	0 %	-	-	1 %	1 %	0 %	2 %	27 %	43 %
45	2 %	0 %	1 %	-	-	3 %	3 %	2 %	5 %	39 %	49 %
50	5 %	0 %	4 %	-	-	7 %	7 %	5 %	9 %	55 %	54 %
55	12 %	2 %	10 %	-	-	12 %	12 %	10 %	16 %	73 %	66 %
60	16 %	8 %	15 %	-	-	16 %	16 %	15 %	20 %	82 %	66 %
65	26 %	10 %	23 %	-	-	30 %	30 %	25 %	30 %	88 %	71 %
70	40 %	17 %	36 %	-	-	43 %	43 %	38 %	42 %	94 %	80 %
75	53 %	33 %	49 %	-	-	64 %	64 %	52 %	56 %	97 %	91 %
80	70 %	48 %	66 %	-	-	77 %	77 %	68 %	71 %	97 %	97 %
85	84 %	58 %	80 %	-	-	92 %	92 %	82 %	83 %	100 %	100 %
90	92 %	83 %	91 %	-	-	99 %	99 %	92 %	93 %	100 %	100 %
95	98 %	94 %	98 %	-	-	100 %	100 %	98 %	98 %	100 %	100 %
100	100 %	100 %	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Vir: Državni izpitni center, 2020

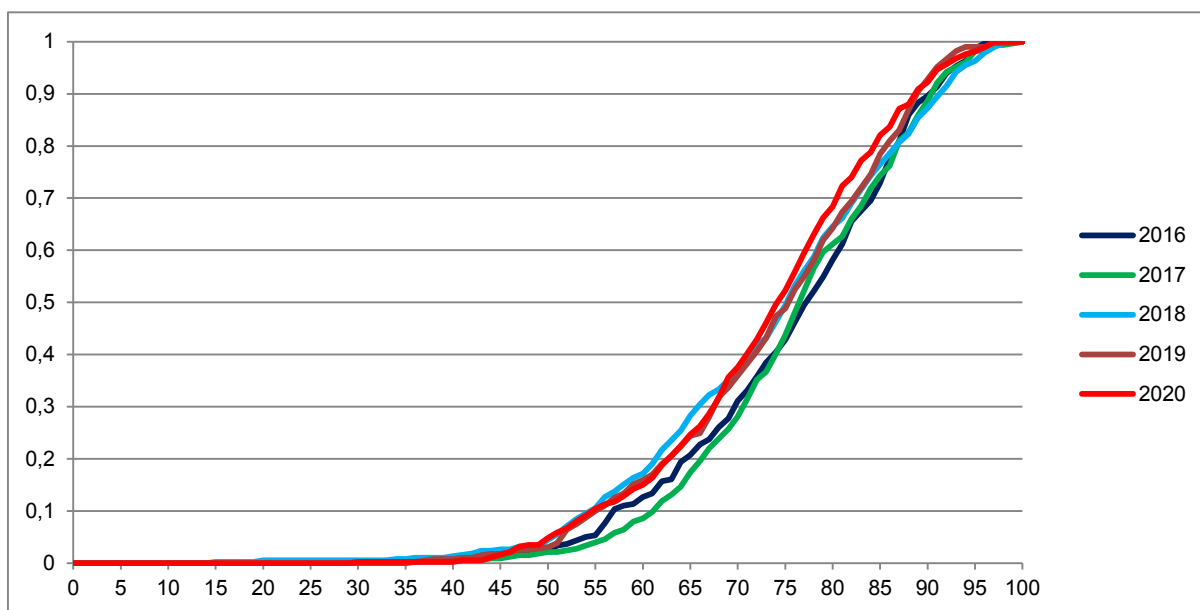
2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2016 do 2020, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2016	50	62	74	86
2017	50	62	74	86
2018	50	62	74	86
2019	50	62	74	85
2020	50	62	74	85

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center, 2020

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri umetnostni zgodovini v spomladanskem izpitnem roku SM 2020 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

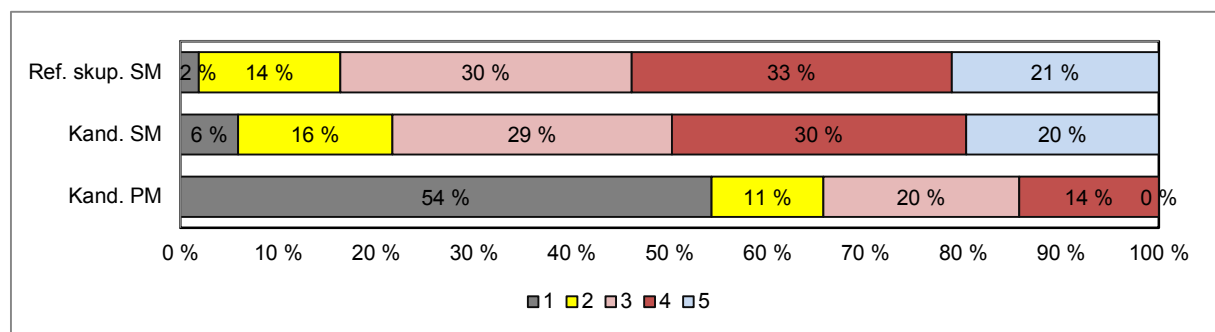
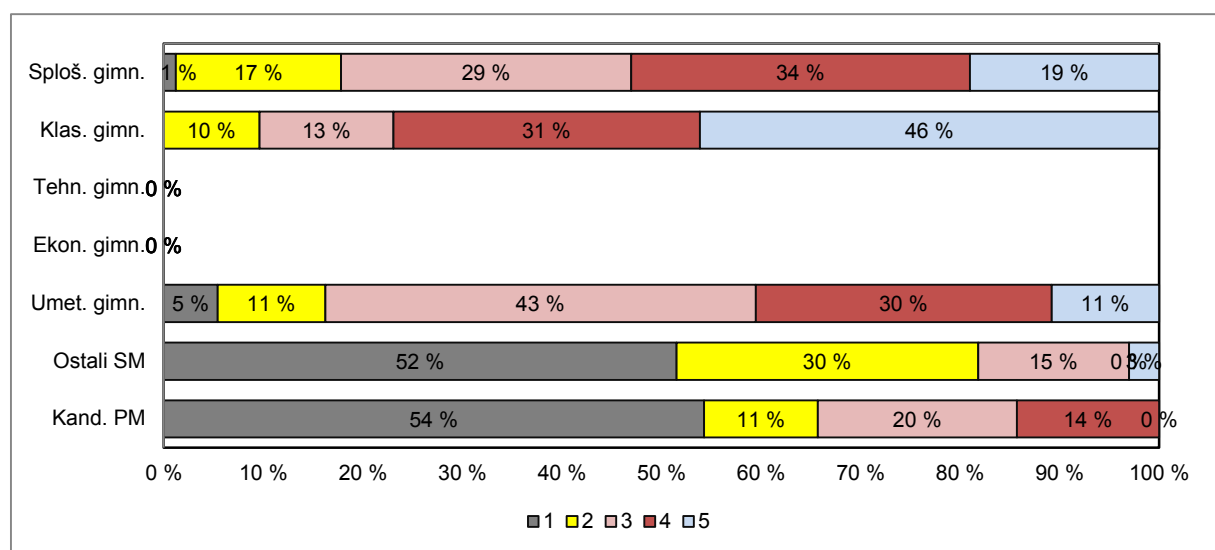
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	3	0	3	0	0	4	4	7	24	17	19
2	41	5	46	0	0	8	8	54	64	10	4
3	72	7	79	0	0	32	32	111	116	5	7
4	84	16	100	0	0	22	22	122	122	0	5
5	47	24	71	0	0	8	8	79	80	1	0
Uspešni	244	52	296	0	0	70	70	366	382	16	16
Skupaj	247	52	299	0	0	74	74	373	406	33	35

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	1 %	0 %	1 %	-	-	5 %	5 %	2 %	6 %	52 %	54 %
2	17 %	10 %	15 %	-	-	11 %	11 %	14 %	16 %	30 %	11 %
3	29 %	13 %	26 %	-	-	43 %	43 %	30 %	29 %	15 %	20 %
4	34 %	31 %	33 %	-	-	30 %	30 %	33 %	30 %	0 %	14 %
5	19 %	46 %	24 %	-	-	11 %	11 %	21 %	20 %	3 %	0 %
Uspešni	99 %	100 %	99 %	-	-	95 %	95 %	98 %	94 %	48 %	46 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Vir: Državni izpitni center, 2020

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2020

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	247	52	299	0	0	74	74	373	406	33	35
Povprečni splošni uspeh pri SM*	20,15	21,78	20,44	-	-	17,80	17,80	19,95	19,80	14,50	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,87	4,17	3,93	-	-	3,89	3,89	3,92	3,84	2,67	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,64	4,08	3,72	-	-	3,80	3,80	3,73	3,68	2,83	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	3,53	4,13	3,64	-	-	3,30	3,30	3,57	3,42	1,73	1,94
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	3,51	4,13	3,62	-	-	3,30	3,30	3,55	3,40	1,73	1,94
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	72,87	80,43	74,19	-	-	70,61	70,61	73,48	71,48	48,91	47,86
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	74	82,5	76	-	-	72	72	74	73	46	47
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	12,40	10,94	12,48	-	-	11,95	11,95	12,44	14,19	13,30	20,73
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	4,00	4,00	4,00	-	-	4,09	4,09	4,02	3,93	2,65	-
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	4,48	4,40	4,46	-	-	4,28	4,28	4,42	4,36	3,32	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	0,76	0,75	0,76	-	-	0,67	0,67	0,75	0,75	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	0,69	0,69	0,70	-	-	0,60	0,60	0,66	0,66	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	0,72	0,69	0,72	-	-	0,45	0,45	0,65	0,65	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	0,62	0,67	0,64	-	-	0,61	0,61	0,63	0,68	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	0,62	0,67	0,64	-	-	0,61	0,61	0,63	0,68	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	0,60	0,73	0,61	-	-	0,58	0,58	0,59	0,63	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	0,30	-0,04	0,23	-	-	0,28	0,28	0,25	0,35	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	0,36	0,29	0,34	-	-	0,38	0,38	0,33	0,38	0,00	0,44
Odstotek neuspešnih s PP	1,21	0,00	1,00	-	-	5,41	5,41	1,88	5,91	51,52	54,29
Odstotek neuspešnih brez PP	3,64	0,00	3,01	-	-	5,41	5,41	3,49	7,39	51,52	54,29

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

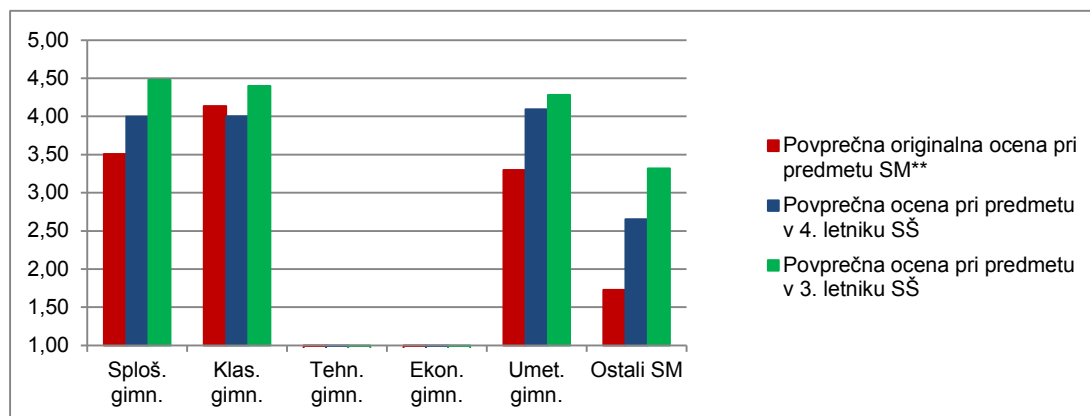
**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine in povprečnih ocen iz umetnostne zgodovine v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

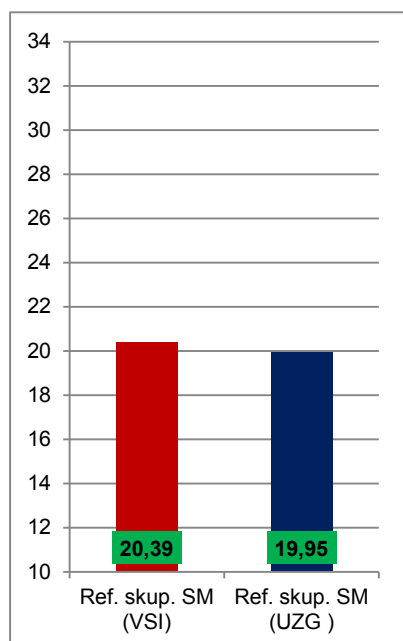
Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine

Vir: Državni izpitni center, 2020

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2020 prvič v celoti opravljali splošno maturo (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz umetnostne zgodovine (ref. skup. SM – UZG).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine

Vir: Državni izpitni center, 2020

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2020.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

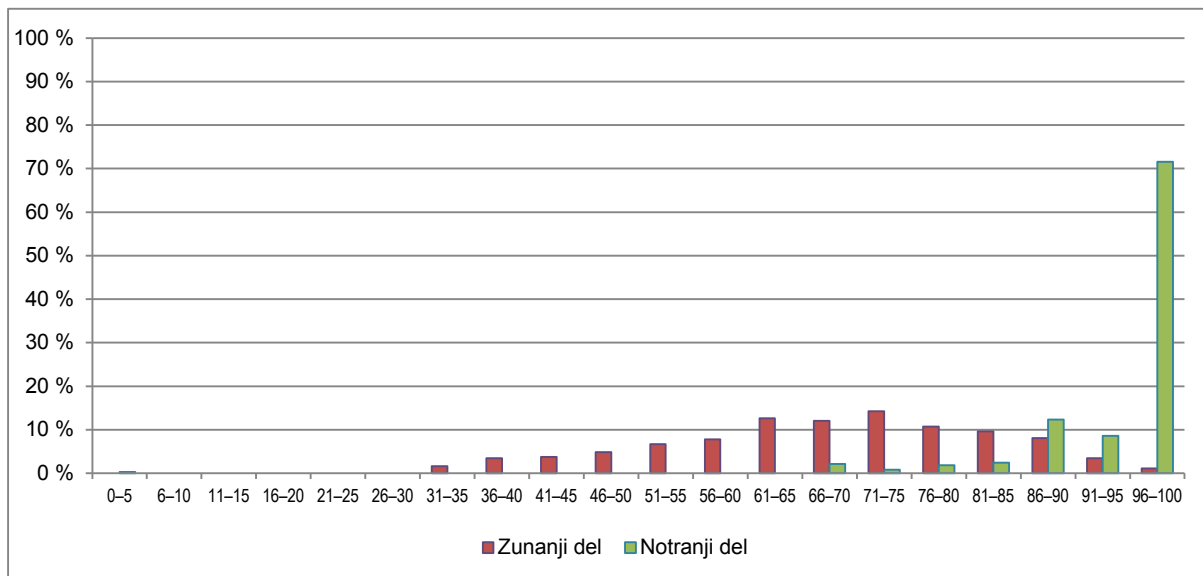
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	373	373
Povprečno število odstotnih točk	54,38	19,10
Standardni odklon odstotnih točk	11,79	1,67
Maksimalno število odstotnih točk	77,25	20,00
Povprečna težavnost	0,68	0,96

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2020.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	2 %	0 %
36–40	3 %	0 %
41–45	4 %	0 %
46–50	5 %	0 %
51–55	7 %	0 %
56–60	8 %	0 %
61–65	13 %	0 %
66–70	12 %	2 %
71–75	14 %	1 %
76–80	11 %	2 %
81–85	10 %	2 %
86–90	8 %	12 %
91–95	3 %	9 %
96–100	1 %	72 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center, 2020

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2020.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1A	Izpitna pola 1B	Izpitna pola 2A	Izpitna pola 2B	Umetnostno-zgodovinski praktikum
Število kandidatov	373	373	373	373	373
Povprečno število odstotnih točk	20,32	7,18	19,97	6,91	19,10
Standardni odklon odstotnih točk	4,80	1,62	5,09	2,00	1,67
Maksimalno število odstotnih točk	30,00	10,00	30,00	10,00	20,00
Povprečna težavnost	0,68	0,72	0,67	0,69	0,96

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Zunanji del izpita je sestavljen iz dveh izpitnih pol. Vsaka je sestavljena iz dela A (pet nalog polodprtega tipa) in dela B (tri naloge odprtega tipa). Kandidati izberejo štiri naloge dela A in eno dela B. Pri vsaki izpitni poli je možno doseči 80 točk, posamezna izpitna pola pa predstavlja 40 % končne ocene.

Izpitna pola 1, A-del, ima letos indeks težavnosti (IT) 0.68, kandidati referenčne skupine SM so pri tej poli dosegli povprečno 40,65 absolutne točke. B-del ima letos indeks težavnosti 0.72, kandidati referenčne skupine SM so pri tej izpitni poli dosegli povprečno 14,36 absolutne točke. Rezultati A- in B-dela so skoraj identični lanskim.

Najlažja strukturirana naloga v izpitni poli 1 je bila naloga A3 na temo sakralne arhitekture v srednjem veku (IT = 0,73), od nalog odprtega tipa pa B8 (IT = 0,77), primerjava med Panteonom in Centrom Georges Pompidou. V izpitni poli 1 je bila najtežja naloga A4 (IT = 0,62) na temo zgodovinskega motiva v likovni umetnosti.

Po številčnosti je največ kandidatov (334) izbralo nalogo A3 na temo sakralne arhitekture srednjega veka in najmanj (31) nalogo B8 s primerjavo Panteona in Pompidouja, ki je sicer imela visok IT (0,77). Kljub temu da sta si arhitekturi zelo različni, so kandidati zelo dobro odgovarjali. V B-delu se je že večkrat izkazalo, da se za zahtevnejšo primerjavo odloči manj kandidatov. So pa ti kandidati bolje pripravljeni in bolje odgovarjajo. Posledično ima takšna naloga višji IT in je statistično lažja, kar pa dejansko ni. Letos je celo IT naloge odprtega tipa višji kot lanski v IP 1, B-delu.

V izpitni poli 1 je bilo najlažje vprašanje polodprtega tipa A3.1 (IT = 0,95, v katerem so morali kandidati opredeliti umetnostnozgodovinski slog srednjeveških stavb na slikah. Med nalogami B-dela pa so bile najlažje oblikovna analiza Panteona B8.2 (IT = 0,95) ter navedbe za osebne izkaznice temeljnih spomenikov. Največ kandidatov se je odločilo za primerjavo *Portreta Arnolfinijev* z upodobitvijo Otona II. (199). Obe sliki ponujata najpreprostejšo primerjavo likovne predstavitve kompozicije, prostora, figure in motiva.

Kot najtežje se je izkazalo vprašanje A4.6 (IT = 0,32), v katerem so morali kandidati primerjati dve likovni deli iz različnih obdobij, antike in renesanse, ter prepoznati dve skupni oblikovni značilnosti. Tu se je potrdilo, da zelo slabo razumejo, kaj so oblikovne značilnosti, še posebej, če jih morajo razbrati sami ali jih povezati z različnimi obdobji. Med postavkami dela B po indeksu težavnosti izstopata naloga B6.4 in B7.4 (IT = 0,47), to je vsebinska analiza temeljnih spomenikov *Portreta Arnolfinijev in Situle z Vač*. Tukaj so kandidati v glavnem opisali motiv, niso pa tudi natančneje razložili vsebine posameznih motivov in celote (navajali so splošne površne opredelitve, ki so bile redko podkrepljene s kakšnimi konkretnimi utemeljitvami ali razlagami).

Izpitna pola 2, A-del, ima IT 0,67. Kandidati so tu v povprečju dosegli 39,94 absolutne točke. Del B ima IT 0,69. Kandidati so tu v povprečju dosegli 13,82 absolutne točke. V izpitni poli 2 je bila po indeksu težavnosti v A-delu najlažja naloga A2 (IT = 0,74) z naslovom *Umetnost 19. stoletja – slikarstvo*, v B-delu pa naloga B6 (IT = 0,73), primerjava med Rodinovimi *Meščani Calaisa* in Zajčevim *Prešernovim spomenikom*. Za najtežjo se je izkazala naloga A3 na temo plesa v likovni umetnosti (IT = 0,58). Tukaj je motiv plesa povezal likovna dela iz različnih obdobij s konca 19. in začetka 20. stoletja. Vprašanja so se navezovala na oblikovne ali vsebinske značilnosti likovnih del. Vprašanje 3.5 pa je bilo bolj kulturnozgodovinsko, saj je zahtevalo ustrezno poimenovanje dveh tipov plesa.

Po indeksu težavnosti sta bili najlažji vprašanja o šoli, ki je gojila funkcionalizem, to je Bauhaus, A5.3 (IT = 0,97), ker je odgovor na fotografiji šolske fasade, in v delu B naloga B7.1 (IT = 0,91), osebna izkaznica umetnine, Van Goghova *Zvezdna noč*.

Med nalogami B-dela je bila tudi daleč največkrat izbrana naloga B7 (276 kandidatov), primerjava med Van Goghovo *Zvezdno nočjo* in Dalijevo *Vztrajnostjo spomina*. Pri primerjavah se kandidati največkrat odločajo za slikarska dela, še posebej, če je motiv jasen in imajo občutek, da lahko o njem več napišejo. Vendar veliko kandidatov ne preseže neke dane opisnosti razvidnega in zato tudi rezultat ni boljši, ampak običajno slabši. Zato ima ta naloga med nalogami odprtega tipa najnižji indeks težavnosti (IT = 0,67). Precej manj kandidatov (43) se je odločilo za nalogo B8, stolnico v Ljubljani, a tisti, ki so jo izbrali, so povprečno dosegli največ točk. Kandidati se redkeje odločajo za arhitekturo, vendar tisti, ki se odločajo zanjo, obvladajo temo in dosežejo boljši rezultat, podobno kot je to v IP 1.

Najtežje vprašanje je bilo A5.6 (IT = 0,44), v katerem so morali poimenovati arhitekta Nebotičnika v Ljubljani in razložiti, zakaj stavbo opredeljujemo kot zmerno funkcionalistično. Drugega dela vprašanja večina kandidatov ni znala razložiti.

Obe izpitni poli sta po težavnosti precej izenačeni in po indeksu težavnosti podobni lanskim. Rezultati so za odtenek slabši kot lani, kar pomeni, da je bilo kandidatom za malenkost težavnost večja. Tudi posamezne naloge so med sabo precej izenačene, med njimi ni bilo večjih odstopanj. V primerjavi s preteklimi leti po številu kandidatov, ki nalogo izberejo, ne odstopajo več toliko naloge iz moderne umetnosti – prav nasprotno, opažamo, da se več kandidatov odloča za naloge s temi vsebinami.

Opažamo, da se razlika med težavnostjo med vsebinami IP 1 in IP 2 zadnja leta izenačuje, torej da IT IP 1 pada in nasprotno IT IP 2 raste. Vidne so nekatere spremembe pri kandidatih tako v težavnosti kot pri izbirnosti nalog. V IP 1 je zagotovo presenečenje, da je največ kandidatov izbralo srednjeveško arhitekturo in da je bil pri tej nalogi najvišji IT. Torej je bila kandidatom najlažja 3. naloga, kljub temu da je bilo v poli antično kiparstvo ali pa renesančna umetnost, ki sta tradicionalno zadnja leta med najbolj priljubljenimi temami. Prav tako v IP 2, kjer je bila druga največkrat izbrana naloga iz moderne umetnosti, veliko manj kandidatov pa se je odločalo za nalogo iz baročne umetnosti. Enako tudi pri izbirnosti ni razvidno, da bi sprememba pouka na daljavo v zadnjem tromesečju vplivala na izbirnost nalog glede na teme, kot smo pričakovali. Torej kaže, da so učiteljice uspele sorazmerno enakomerno zaobjeti vsa obdobja umetnosti.

Pri umetnostnozgodovinskem praktikumu so kandidati povprečno dosegli 28,65 točke od 30 možnih, z IT 0.96, ki s tem še vedno predstavlja najmanj zahteven del izpita. Rezultati so identični tistim iz prejšnjih let, tudi razmerje med zunanjim in notranjim delom izpita ostaja že vrsto let enako. Indeks težavnosti je letos pri notranjem delu mature enak lanskemu.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Kandidati imajo težave s pisnim izražanjem, zato zaradi nepravilno zapisanih strokovnih izrazov, nejasno izraženih povedi ter posplošitev ne dosegajo zelenih točk. Zadnja leta vztrajamo na pravih zapisih vsaj strokovnih izrazov, pa se še vedno znajdemo v zagati, kako točkovati zapise neustreznih izrazov. Veliko kandidatov uporablja neustrezno terminologijo, npr. pravokotni in krožni tloris namesto vzdolžni/longitudinalni ali središčni/centralni tloris. Takšnih odgovorov ne upoštevamo za pravilne.

Še vedno je težava raba strokovne terminologije, saj se je izkazalo, da večina kandidatov ni vedela, kaj so likovne prvine/elementi (naloga v IP 2, 3.2). Še vedno opažamo slabo razlikovanje med oblikovnimi in vsebinskimi značilnostmi likovnih del. Še posebej, če morajo te značilnosti razbrati iz danih del kot npr. v nalogah IP 1: 1.4, 3.2, 4.1, 4.6 in IP 2: 3.3, 3.4, 4.1, 4.4. Kandidati ne razumejo, na katere značilnosti morajo biti pozorni ter kaj morajo gledati. Iz tega sledi tudi problem ustreznosti zapisa teh značilnosti, ker ne uporabljajo ustreznih izrazov (npr. stilizirano, tipizirano, abstrahirano, ploskovito, idealizirano, realistično ipd.).

Še vedno je zelo skromno tudi oblikovanje lastnega osebnega mnenja v odnosu do temeljnih spomenikov. Res je ta del vrednoten samo z dvema točkama, vendar se le redko zgodi, da kandidati tukaj prejmejo obe točki. Učiteljice še vedno temu posvečajo premalo pozornosti. V obeh polah, IP 1 in IP 2, je pri tem vprašanju indeks težavnosti med 0,49 (IP 1, B7.6) in 0,61 (IP 2, B6.6), kar je zelo nizko. V obeh primerih nalog, z najnižjim in najvišjim indeksom, so se morali kandidati opredeljevati npr. do dveh likovnih del z velikim nacionalnim pomenom, do *Situle z Vač* (IP 1, B7.6), ki je temeljni primerjalni spomenik, ter v drugi nalogi (IP 2, B6.6) do *Prešernovega spomenika*. V tem primeru je rezultat zaskrbljujoč, saj kandidati ne premorejo bolj poglobljene opredelitve do danih del.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Zunanje ocenjevalke niso imele posebnih pripomb glede nalog. Večini so se zdele pregledne in jasne, pola pa lahka. Tudi druge učiteljice so bile mnenja, da so bile naloge pregledne in dobro zastavljene, njihovi dijaki pa precej zadovoljni. Verjetno bi bil rezultat še boljši, če ne bi imeli pouka na daljavo.

Ena od ocenjevalk je imela pripombo na nalogo na temo plesa – v njej naj ne bi bilo jasno, kaj naloga hoče. Naloge je povezoval motiv plesa v različnih obdobjih, vendar so se vprašanja navezovala na splošne oblikovne ali vsebinske značilnosti ter umetnostna obdobja. Mogoče je bilo vprašanje 3.3 res nekoliko nespretno zastavljeno, ker je najprej spraševalo po neposrednem motivu, potem pa po likovnem elementu svetlobe, ki povezuje obe deli. To vprašanje zaradi poenostavljanja ni bilo povsem jasno, reproducirani deli, na kateri se je navezovalo, pa sta bili izjemno majhni. Zato je bilo od kandidatov težje dobiti pravi odgovor, kar smo deloma pri ocenjevanju tudi upoštevali.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Izpit splošne mature iz umetnostne zgodovine je opravljalo 373 gimnazijcev, ki so prvič opravljali celotno maturo, torej je bilo treba oceniti 746 izpitnih pol. Del A je ocenil po en zunanji ocenjevalec, del B izpitne pole pa po dva. Pri ocenjevanju je sodelovalo pet zunanjih ocenjevalcev in štirje člani DPK SM za umetnostno zgodovino.

Kontrolno so bile ocenjene izpitne pole petih kandidatov, ki so bili eno ali dve odstotni točki pod mejo za pozitivno oceno. Tretjič je bilo ocenjenih 56 esejev (del B izpitne pole 1 ali 2), pri katerih so se točke prvih dveh ocenjevalcev razlikovale za več kot 20 odstotkov možnih točk, kar je 16 manj kot lani. Tretje ocenjevanje so izvedli štirje člani DPK SM za umetnostno zgodovino.

Lani smo opazili, da se ocene ocenjevalk preveč razhajajo. Zato smo bili letos še posebej pozorni in smo precej več časa namenili natančni moderaciji.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

Šest kandidatov (lani 12) je podalo ugovor na oceno.

Izpitne pole sta še enkrat pregledali izvedenki, ki sta preverili, ali so ocenjene v skladu z *Navodili za ocenjevanje*.

Pri vseh šestih kandidatih je prišlo do spremembe doseženih točk navzgor, od tega se je trem spremenila tudi ocena. Povprečna sprememba odstotnih točk je bila 1,96 %.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

Uspeh kandidatov je bil letos le malenkost slabši kot lani. Povprečna ocena referenčne skupine je bila lani 3,64, letos pa 3,57. Glede na to, da je priprava na maturo potekala od sredine marca na daljavo, uspeh ocenjujemo kot zelo dober. Povprečni indeks težavnosti pokaže, da je bil izpit zelo izenačen z lanskim Obe izpitni poli sta bili po težavnosti skoraj popolnoma izenačeni.

Tako kot lani smo mejo med ocenama 4 in 5 prestavili na 85 točk.

Pri umetnostnozgodovinskem praktikumu kandidati dosegajo največ točk, tako kot vsa leta. Povprečno so dosegli 28,65 točke od 30 možnih, z IT 0,96.

Rezultati obeh B-delov izpita kažejo, da so se učitelji navadili na nalogo odprtega tipa in kandidate dobro pripravijo. Še vedno pa je problem zadnjega vprašanja v B-delu, saj le redki dosežejo 2 točki.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Kakovost izpitnih pol je ustrezna. Taksonomske stopnje so zastopane v primernem razmerju, v skladu z veljavnim PIK. Za najtežje naloge so se izkazale naloge iz umetnosti srednjega veka in oblikovne analize del iz različnih obdobij. Slednje je razumljivo, saj gre za tretjo taksonomsko stopnjo. Kandidati z več znanja so se odločali za težje naloge oz. za manj priljubljene teme in so pri teh nalogah dosegali boljše rezultate. Na primer pri obeh B-delih so najmanj izbirali primerjavo dveh arhitektur, a so zelo dobro odgovarjali. Največ so izbirali primerjavo dveh slikarskih del (renesančnega in srednjeveškega ter postimpresionističnega in surrealističnega), saj sta to na videz lahki nalogi, a kandidati niso bili tako uspešni. Presenetilo pa nas je, da se je za zelo težko nalogo izkazalo vprašanje o avtorju ljubljanskega Nebotičnika.

Najlažje naloge so bile tiste, ki so zahtevale znanje slikarstva 19. stoletja in osnovnih podatkih temeljnih spomenikov.

Indeksa težavnosti pri IP 1 in IP 2 se izenačujeta, kar kaže na to, da učiteljice kandidate bolje pripravljajo tudi na moderno umetnost.

6.3 Druge ugotovitve

Več kandidatov se je odločilo za naloge iz moderne umetnosti, saj smo v prejšnjih letih veliko delali na ozaveščanju pomembnosti tudi tega obdobja v umetnosti.

Še vedno je slabo artikulirano lastno mnenje v odnosu do primerjalnih spomenikov v nalogi odprtega tipa, zato bi morali učitelji razmisliti o poučevanju kritičnega mišljenja in odnosa do umetnosti.

Letos je bilo precej manj ugovorov na ocene kot lani, kar nas je presenetilo.

Letos je bilo tudi precej manj tretjih ocenjevanj B-dela. Vidi se, da je bilo manj ocenjevalcev in da smo zelo dobro pripravili moderacijo.

Število kandidatov, ki na maturi izberejo umetnostno zgodovino, je konstantno. Letos je bilo kandidatov sicer 16 manj kot lani, a je bilo tudi število vseh kandidatov na maturi manjše (za 40). Število kandidatov pa je tudi najboljši pokazatelj, da komisija dela dobro.